

BLOFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 " (6 ")
Negyedévre.....	6 " (3 ")
Egy órára.....	2 " (1 ")
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 fillér (5 kr.)

Megjelenik minden nap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1916.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL

Deák Ferenc-utca 12. szám.

Telefon: 204 sz.

HIRDETÉSEK DÍJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Kiosztók és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyitltér megállapodás szerint.

Szombat, május 5.

Két beszéd.

— A főispáni installációhoz. —

Kolozsvár, máj. 5.

A tegnapi főispáni installációról szóló tudósításunkból helyszűk miatt mára kellett hagynunk Dózsa Endre főispán és Szereday Aladár megyei törvényhatósági bizottsági tag, országgyűlési képviselő beszédét. A két beszéd szövegeit a következők:

Dózsa Endre beszéde.

Méltóságos gróf főispán ur!

A spártai anyák, mihr harcra készülő fiaikra felkötötték a pisztolyt azzal az eszettel, hogy beláthatatlan sorok elé: „ezzel a pajzsoddal, vagy ezen a pajzsod édes fiam!”

És a gyermek küzdött törhetlenül, megingathatatlanul a szíri spártai nemzeti közszellemnek lelke bevért fényűsgével. Nem félve a pártól, a nyílzápor fekete fergeteget nem mérlegelve saját erejét, nem az ellenség hatalmát. És visszatért a pajzsoddal, vagy a pajzsod a szíri, mint a fényűsgár, a nemzet küzdő ereje utat törte fekete fergeteget, vagy a fekete fergeteget borította be nagy időre a fényűsgár.

Méltóságos gróf főispán ur! A mi nemzetünk alig lefolyt küzdelemben a mi törvényhatóságunkban méltóságod a küzdők legelső sorában álltál. Azt a címet pajzsod, melytől nemzetünk történetének viharai körbe, annyi jelesnek emlékeztet aranyozott meg, a Bánffy család címer pajzsát fiatal ereje teljeségével, lelke egész nevével, a gyengébbeknél a magas légrétegek gyakran vele járó sokszor csak ösztönös aggodalom avagy előítélet teljes letörésével vitte a küzdők táborába.

Hála a gondviselésnek, hála a magyarok Istenének, hála a magyar király szívének és különösen hála a nemzet közszellemének, a pajzsoddal jött vissza közeink. A pajzsoddal melynek régi zománcait alkotmányunk visszaállítása felett érzett nemzeti öröm a méltóságod ruházott közhatalommal aranyozta. Ujabbban is meg a nemzeti öröm, igen a nemzeti öröm, hogy eredetileg alkotmányunk a tűzpróbát ujjában is megrendülten állotta ki. A nemzeti öröm, hogy a nagy vihar csak igen keveset sodort el a harcoktól sorából és a nemzeti öröm, hogy mindnyájunk lelke kételkedéstől, aggodástól, kicsinyléstől, szűzhúztól tűnő csermésbe illő varázsszóval terelte el a történelmi idők érzete, tette egységessé a nagy nemzeti érdekek védelmére a nagy nemzeti feladatok munkájára.

A nemzeti öröm, mert ha nem is minden az, a mit megnyertünk, de a nemzeti fejlődés folytonosságára utalva, csaknem mindent visszanyertünk. Visszanyertük a nemzet közszellemének parancsoló erejét, a fejlődő nemzet ezen szívére, az erős államok ezen legerősebb alapkövét. Visszanyertük a társadalmi egységet és békét, a közmelegedést ezen házi sentély és visszanyertük önmagunkat, mert megismerjük hibáinkat és erőnket.

Vissza kellett nyernünk, vissza kellett nyernünk, mert a magyar nemzeti közszellem ereje a magyar nemzet szívós ragaszkodása és alkotmányunkhoz. Ősi alkotmányunk pedig az eltűnő évszázadok egyetlen örök idők épített épülete. Ebben a hatalmas, ebben az örök idők épített épületben a nemzet alkotmányos intézményeinek szeretetében a nemzet minden háza minden időben egyesült.

A vért, a gyász, az ügörgő öröm, sokszor dialalál is megszentelt falakon, a vér, a grász, az ügörgő öröm a diadal emlékeztet. Örök égő faklyákként mutatják az egyenlő után jövő nemzedékeknek, királyoknak és nemzeteknek egyaránt az egységes nemzeti fejlődés egyetlen biztos útját.

Ma ez utra ismét reá léptünk. A megrendült anyaföld alán szíve meglevő forrasztotta össze a rajta itt-ott támadt hasadékokat. Uj szántással, új vetés kell, hogy reményeink újra kizöldjenek, hogy vágyaink karszba szökjenek és hogy az idő megadja a nemzeti élet teljes kifejlődésének társat. Ez új szántás, ez új vetés és egykor az új aratáshoz méltóságot maga körül a vármegye közönségében ép úgy mint tiszt-

karában már kipróbált karcosokat alkotni kész, tenni képes segítséget talál.

Segítséget mindarra, a mit a nemzet többségének támogatását megnyert köz-kormányzat a nemzet érdekében üdvösnék talál.

Segítséget mindarra, a mit ilyen kormányzati tevékenység körében Méltóságod maga kezdeményez, és segítséget mindarra, a mi a vármegye társadalmi és politikai életének harmonikus fejlődését biztosítja.

Méltóságodra az Isteni gondviselés kegyelméből nem a romokra építkezés, hanem az ősi épület kipróbált oszlopaira, a haladó kor kívánalmainak megfelelő újabb oszlopok alapkövetétele vár. Mint egyik munkásától ezen eljövendő nagy alkotásnak reméljük és elvárjuk méltóságodtól, hogy a vármegyék történelmi hagyományaihoz ezután is rendülten állj. Reméljük és elvárjuk méltóságodtól, hogy kormányzati hatalmával minden időben szánjat ad az autonómikus jogkörben megnyitkozó közakaratnak. Reméljük és elvárjuk méltóságodtól, hogy azt a szeretetet és bizalmat, melyet eddigi közszereplése és társadalmi érintkezése rendén már megnyernie sikerült, mint legbiztosabb talizmánját a közéleti sikernek gondosan ápolni, őrizni és öregíteni fogja. Ezen reményben, ezen tudatban kérem Méltóságod, hogy diszes állását elfoglalandó ez ünnepélyes közgyűlés színe előtt a szokásos hivatalos esküt letenni méltóztassék.

Szereday Aladár beszéde.

Méltóságos gróf főispán ur!

Tekintetes közgyűlés!

A velencei dogék világhírű palotája nagy tanács termének falain függnek, megválasztások és hivataloskodásoknak sorrendjében a dogék arcképei.

Ezen arckép sorozat egy helyen megakad — a Marino Falieri arcképe helyét — ki a sorrendben következett volna, csupán egy üres keret jelzi, melyet egy fekete gyászlepel borít. Miért? — azért, mert ezen doge a köztársaság és annak institúciói ellen szőtt összeesküvésben bűnösnek találtatván, mint hazárul fejtét vesztén, meg emléket is kitörölni akarták azon nagynevű elődei utódai sorából, kik annyi fényt, annyi dicsőséget, oly megmértetlen hatalmat és gazdagságot hoztak a köztársaságra.

Ha emlékünke idézzük a megye élen évszázadok óta működő főispánok sorozatát Amadéitól kezdve azon határig, mely gróf Beldi Ákos hivataloskodásával lezáródik, akkor nem csak megannyi történelmi emlék is fényes nevek viselőjével, hanem ugyanannyi alkotmányos jogaink és szabadságaink hű őrei, ki találkoztunk.

Ezen határon innen azonban, egy fekete lepel tűnik fel emlékünkből, én e leplet nem kívánom meglebebeiteni, hisz ez ünnepélyes alkalom is azt parancsolja, hogy de mortuis nil nisi, azonban reá mutatni igen is szükségesnek tartom épen ez ünnepélyes alkalomból is, mert miként a Marino Falieri sötét emléke évszázadok óta ott kísért a dogék ódon palotájában, azonképen ezen fekete lepelnek is ott kell, hogy éljen, mint szomorú intelmek, a megye anaraleiseiben arra nézve, hogy ezer éves alkotmányunk, ősi törvényeink és szabadságaink ellen bárki részéről tervezett, még oly hiábavaló vállalkozás is, soha elfeledtetni nem is fog.

A közelmúltnak még keblemben borongó keserű benyomásai vittek e szomorú vidékekre, keressünk fel napfényesebb tájakat!

Ha az imént lefolyt nemzeti küzdelemre visszatérünk, mely a király bölcsessége és a nemzet és vezérei kitartása következtében, az egész nemzetet megnyugtató békével fejeződött be — mondom — ha e küzdelemre, visszatérünk, melyből e megye is kivette részét, annak erre vonatkozó jegyzőkönyveiben lapozgatunk, annak majdnem minden lapján Méltóságoddal is találkoztunk, mint e küzdelemnek egyik elszánt bajnokával.

Es ép ezért üdvözlöm Méltóságodat és üdvözlő az egész törvényhatóság a főispáni széken, mint a mai törvényes kormány előterjesztésére a felsége által kinevezett végrehajtó hatalom képviselőjét, meri meg vagyunk győződve a felől, hogy az, ki a törvények betartásáért, az alkotmány szentségéért harcra ment — a főispáni széken is, mint a magyar állam eszmájának e megyében képviselője, a törvényeknek igazságos kezelője, alkotmányunknak hű őre és korszabadságaink megvédője lesz.

leges programot és az ország meg fog belőle győződni, hogy nemcsak új emberekben, de rendszerben is új korszak nyílt meg Magyarországon, melynek megteremtéséhez érdemes volt a függetlenségi pártunk segédkezet nyújtani.

— **Andrássy lemondása.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Andrássy Gyula belügyminiszterről egy mai reggeli lapkiadással koalíciós forrásból vett értesülés alapján azt írja, hogy nem sokára megvált állásától. — Illékes helyről vett értesülésünk szerint ez a hír a hozzáfűzött kommentárral együtt tendenciózus és rosszakaratú kóhalmány.

— **A szamosújvári pótválasztás.** A központi választmány a szamosújvári pótválasztást május hó 18-ára tűzte ki. A függetlenségi-párt erősen folytatja szervezkedését és a győzelem biztos reményével megy bele a választási küzdelembe.

— **A nagyszebeni választási küzdelem** nagy merveket öltött. A magyar, román választók lelkesen kitartanak dr. Szöcs Géza tanár, Kossuth-párti jelölt mellett, kinek népszerűsége a renegát, Kolozsvárt is ismert és hírhedt Lindner zöldségjelölt emberei a leghiványabb kortesfogásokkal igyekeznek ellensúlyozni. Városi tisztviselők, elcsapott tanárok és papok éjjel járják be a város; a szász kölykök a piros-tollas magyar választókat, kövekkel dobálják s iskolába járás helyett az utcán inzultálják a magyarul beszélő gyermekeket. Egy Reinhardt nevű szász fiú Réz Ferenc nevű magyar fiúnak a fejét beverte, csak azért, mert magyar. Ez esetet egyelőre Schneller egyetemi tanár ur figyelmébe ajánljuk, ki mint iskoláigazgató miniszteri biztos, oly nagy elismeréssel szokott a szászoktól beszélni.

S mert az említett feladatok teljesülése, egyszerűen mint alapfeltételt képezik annak, hogy e hazában a magyar államcsiszolótól áthátró a nyugati kultúra és szellemi színvonal mértékét megítő egységes, vagyons és jólétek örvendő boldog nemzet lakja — s ezen célnak elérésére közelethet, mindnyájunknak, kinek-kinek ereje és tehetsége szerint, hazafiai kötelességünk, biztosíthatom Méltóságodat, hogy ily irányu törekvéseiben, nem csak a megyének kipróbált, szorgalmas és hazafias tisztikarának, hanem e megye minden fiának odaadó támogatás ra számíthat.

Midőn azon óhajomnak adnék kifejezést, vajha a gondviselés örkődése mellett Méltóságodnak ily irányu törekvéseiből dus áldás fakadna az országra, e megyére és annak minden lakójára, Méltóságodat elfoglalt főispáni székeben újból is üdvözlöve, azon mindnyájunk kebeléből előtörő kívánsággal zárom szavaimat, hogy az Isten soká éltesse.

Gróf Bánffy Miklós főispánhoz hivatalának elfoglalása alkalmából tömegesen érkeznek az üdvözlő táviratok az ország minden részéből. Csütörtökön és péntek délelőtt összesen 97 ilyen sürgönyt vett át a főispáni hivatal.

— **A kormány programja.** Most, hogy a választások lezajlottak, politikai világ figyelme a legközelebb összeüldöző országgyűlés felé irányul és különösen nagy az érdeklődés a kormány programja iránt. Igaz, hogy Wekerle és miniszterterátsái itt is, ott nyilatkoztak már, de ezek csak szóvány, általánosságban mozgó nyilatkozatok voltak, melyekből bajos volna a kormány részletes programjáról csak hozzávetőleges képet kapni.

A kormány tagjai szándékosan voltak olyan tartózkodók nyilatkozataikban, mert nem akartak programjukkal korteskedni. — Most azonban hire jár, hogy az új kormány nem jött üres tarsolyal: hozott határozott vívmányokat is. Mik ezek a vívmányok, azt szigorúan titokban tartják. A nemzet csak a trónbeszédből, de főleg a miniszterelnök bemutatott beszédéből fogja ezeket megtudni. Május 22-én fogja Wekerle elmondani az érdem-

Kitűnt, hogy Kristóffy ama gyöngéd ötlete, hogy a megyefőnököket artistákkal csempéssze be, hogy ez a gyöngéd ötlet a szó szoros értelmében tönkre tehetné volna az országot. Mert csupán az egy ballasgyarmati expedíció, amely Berchtoldot csempézte be a városba, mint kitűnő helyről halljuk, tízezernyolcszázötven koronába került. Ez a módszer kitűnőnek bizonyult és bizonyosan mindenütt alkalmazható volna, ha le nem leplezik a csuf komédiát és ezzel tönkre nem teszik az egész piszkos tervet.

Kiosztottak annak idején a pestmegyei megyefőbíró mellé egy belügyminiszteri magasabb tisztviselőt, Buth Károlyt. Akinek a helyzete annyiban változott meg ezáltal, hogy nem a belügyminiszteriumba dolgozott, hanem a megyeházán. Csak most derült ki, hogy ez a kis változás az országnak huszezer koronájába került csak azon a réven, hogy ennyit költöttek detektív szolgálataira. De egyáltalában háborzongató az a lelkiismeretlen könnyelműség, amivel a darabont kormány a pénzt szórta. Ki volt mondvá, hogy ilyen uton kell az országot a teljes anyagi romlásba vinni. És ha már teljesen ki lesz fosztva a legutolsó kunyhó is, akkor aztán magától megtörik a küzdelem.

Nyiltan hirdették ezek az emberek hogy legalább nyolc évig nem kell tartaniók meglepetéstől.

És ennyi idő alatt a világ leggazdagabb országait is tönkre lehet tenni. Tönkre tették volna Magyarországot is. De hála Isten, közbeszólt valaki. A magyar nép génusza.

A végkielégítés éhes sereg a mult hétig minden nap összejött a Continentál-szállóban s Kristóffyval tárgyalt a koncepcióban.

Nem tudtak azonban megegyezni és Füzeséry Emil volt darabont szolgabíró vezetésével a királyhoz menek audienára a végkielégítések ügyében. Egyáltalában Rónay Lászlón kívül, akit várnagynak neveztek ki valóhá a felvidékre, senkit nem elégítettek ki teljesen. Rónay felment Kristóffyhoz és azt mondta ki:

— A nehéz nyavalyától könnyebben megszabadulnak, mint tőlem.

Es csakugyan ki is erőszakolt a volt darabont-bandától ötezerhatszáz koronát.

A vasutasok memorandum zavar.

Kolozsvár, május 4.

Alig egy hónapja, hogy a vasuti és hajózási klub egy terjedelmes memorandumot terjesztett a kereskedelemügyi miniszter elé a vasutasok százféle bajáról, már ismét egy új memorandum látott napvilágot. A legújabb memorandum a mozdonyvezetők országos szövetségének memorandumja. A memorandum, mint maga a szövetség is, igen különös. Kivánnak sok mindent, — de csak maguknak. A többi vasutast vigye a fránya. Ha a többi vasutasnak is fáj valami, hát csináljon a vasutasok országos szövetség is memorandumot. S több, mint bizonyos, hogy csinál is, mert ez, az utóbbi a természetes. Az életének a fatörzsben kell lenni, hogy az nevelje az összes hajtásokat.

Hogy a memorandumozásoknak mi lesz az eredménye, az előrelátható. Félretekint a memorandumokat, nehogy a sok baba között elveszen a gyermek. Es orvosolnak minden lehetőt, az összesség érdekében szem előtt tartása mellett.

A mozdonyvezetők memorandumának legfontosabb része az alábbi táblázat, melynek alapján teljesen különválni kívánnak a többi altiszt-társaitól.

Mozdonyvezető helyettes (IV. rangfok) 3. fizetési osztály évi fizetés 1000 k., 2. fiz. oszt. 1100 k., 1. fiz. oszt. 1200 k. mind a három osztályban lakbér a központban 300, vidéken 200 k., átköltözködési átalány 60 k., napidíj 3 k., várakozási idő 2—2 év, vizsga után 3 hó.

Mozdonyvezető (III. rangfok) 3. fiz. oszt. évi fizetés 1400 k., 2. fiz. oszt. 1600 k., 1. fiz. oszt. 1800 k., mind a három osztályban lakbér a központban 500, vidéken 400 k., átköltözködési átalány 100 k., napidíj 4 k., várakozási idő 3—3 év.

Főmozdonyvezető és mozdonyfelügyelő (II. rangfok) 3. fiz. oszt. évi fizetés 2000 k., 2. fiz. oszt. 2200 k., 1. fiz. oszt. 2400 k., mind a három osztályban lakbér a központban 600, vidéken 500 k., átköltözködési átalány 140 k., napidíj 6 k., várakozási idő 3—3 év.

Mozdonyfelügyelő (II. rangfok) 2. fiz. oszt. évi fizetés 2800 k., 1. fiz. oszt. 3200 k., mindkét osztályban lakbér a központban 700, vidéken 600 k., átköltözködési átalány 160 k., napidíj 8 k., várakozási idő három-három év.

Sok szó férhetne a fenti tervezethez, de legkifogásolni valóbb talán az, hogy egyáltalán tervezetett. Mert ilyen elv mel-

Ötvös Dániel
Bor sör és szeszitalok nagykereskedése.
Kolozsvár.

Szállít: A kőbányai polgári serfőzdéből eredő Márciusi, Szt-István, Barát malata és Dupla malata győgsőrt.

Sör szállítója: a Tóvisi, Kocsárdi és Dési vasuti vendéglők részére, a hol a világhírű Szt.-István sőrt méri.

Raktárossai: Maros Torda és Kisküküllő megyék részére

Petri Zsigmond és Társa Marosvásárhely, Torda-aranyos megye részére Szigeti S. cég Torda, Szolnok-Doboka megye részére Singer Sámuel Dés, Bánffyhyrad és vidéke részére.

Farkas Géza Bánffyhyrad, Lékence és vidéke részére.

Brach és Erczman dohánygyárlőszde Lékence.

A kőbányai polgári serfőzde ki lett tüntetve.

Budapest díszoklevél 1896. Paris Grand Prix 1900

Flórencz Grand Prix 1904. Nápoly 1905. az összes

világhírű serfőzdekkel szemben. 167

A nemzetközi kiállításon az első kitüntetés nyerte.

lett előállhatnak a fűtők is, hogy nem lesznek a többiekkel egy szolgái rangsorban, hanem külön státust kívánnak. Végtermékében pedig így joggal bekövetkezhetnek az állapot, hogy az államvasuti alkalmazottaknak legalább is 30 féle illetmény szabályzata volna. Ez pedig elég cifra lenne.

UJDONSÁGOK.

Apponyi a vadakért és fákért.

Az első rendelet.

Kolozsvár, máj. 4.

Apponyi Albert grófnak ma jelent meg az első rendelete a hivatalos lapban. A nevezetes rendelet, melyet a tanfelügyelőkhöz és tanítókhöz intézett, így kezdődik:

Az Országos Állatvédő Egyesület azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy két oly intézményt honosítsak meg hazánk népoktatási tanintézeteiben, mely az Amerikai Egyesült Államokban már évek óta kiváló eredménnyel gyakorlatban van és folyton fejlődik.

Az egyik a „Madarak Napja” (Birds day), a másik a „Fák Napja” (Arbor day) intézménye.

Az Egyesült Államok minden iskolájában ugyanis évenként egy nap kizárólagosan a madaraknak van szentelve akként, hogy a tanító azon a napon tanítványainak fölfüggesztéshez mértén, szép és beható előadást tart a madarak életéről, jelentőségéről a természet háztartásában, az ember gazdaságában; de lelkületén is.

És ugyancsak minden iskolában az évek egy bizonyos napja a fák napja van szentelve. E napon az oktató a fák jelentőségét fejtegeti, a suly azonban arra van fektetve, hogy minden gyermek valamely alkalmas, kopár helyen egy pár csemetét ültet el, mely azután magával a gyermekkel növekszik, így a gyermek lényéhez fűződik.

Ennek következtében Apponyi meghagyja a tanítóknak, hogy ők is rendezzenek „fák napját” és „madarak napját”. Utmutatást Hermann Ottónak a „Madarak hasznáról és káráról” szóló könyvet ajánlja. Megemlíti még a miniszter, hogy különösen a szederfák azok, amelyek különösen figyelemreméltók, mert a selyemtenyésztésnél nagy szerepet játszanak.

Gróf Bánffy Miklós.

Kolozsvárt, máj. 4.

A társadalmi érvényesülés nem a legkönnyebben feladat azon emberekre nézve, akik az ész nagyobb quantumának birtokosai. A nagy tehetségek, a zenit, az über mensek vajmi ritkán tudnak egyéniségük iránt rokonszenvet keletteni ez, legkülönböztetőbb és sokszor érthetetlen követelményekkel ellátott társadalmi osztályokban. A láng elmék egy Kant, Neuton, Spenser, de még Heine is a társadalmi életnek nem a legszívesebben látott tagjai voltak. Viszont tulságos boldogságot aligha nyújtott volna nekik a nagy foku társadalmi, felkarolás.

De különösen most, midőn az általános közszellemet, valamely könnyed léhaság lengi át, a mit egyesek nagy előszeretettel, de teljesen indokulatlanul, „esprit”-nek neveznek, nehéz az átlagnál egy csöppel komolyabb, tartalmasabb embereknek a felszínen lebegő üres vagy lejött törtétkel való versengésre magokat rászánni. Inkább nélkülözik a jelen társadalmi élet kétes értékeit önényei. Heine ugyan e téren másrészt cselekedett mint zenai kollegái. Ő nem vonult vissza a magánosság nyílt adó esenőjébe, künt élt az életben s onnan szorta a satira megerőztet nyílt szanasztát a dőre emberek tömböi sorait. Nemcsak nem volt kedves vendég a társaságokban, hanem egyszerűen kiállhatatlan, összeférhetetlen. Ezt persze „hálás” bonfitársai siettek természetű hibájaknak félreírni.

Hogy éppen Heine jut eszünkbe az új főispánról írván, annak oka éppen az ellenért. Komoly tehetség, széles látó körű tudás az ő egyéniségének alapja. Hogy e mellett páratlan emberismerő, azt talán felesleges is hozzá adnunk. És mégis a vele érintkező embereket az első pillanatban megtudja hódítani. Egyéni szeretetre méltósága mindenivel szemben érezteti kellemes hatását. Az arisztokrata gőg, mely főúraink legtöbbjét oly kellemetlenül jellemzi, az ő lélekrajzából majdnem teljesen hiányzik. Szerencsésen opportunus minden rang és foglalkozásból való emberek társaságában. Látni érzi az emberi gyengeségeket, a társadalmi élet ferdeségeit, de véleményét minden kőről és mindenről önmagában és önmagának alkotja meg. Nem viszi piacra érzéseit és észleleteit.

A hivatalos életben, foglalkozása körében való szereplése ezáltal nem képezi irásunk tárgyát, egy családostól dologról azonban ez irányban is megemlékeznünk kell. Mióta főispáni hivatalát elfoglalta, négy öt nap óta a késő esti órákban is világosak voltak a főispáni hivatal ablakai. Az ez iránt kérdezősködők nem kis meglepetésére a vármegyeház öreg portája azt felelte: „A méltóságos főispán ur dolgozik.” Egy főispán, a kit az esti nyolc óra is hivatalában, az akták nem épen szórakoztató társaságában talál, önényen nem épen mindennapi jelenség. Hivatali s közeleti szerepléséről bővebben lehetne szólnunk. Mint berlini gazdasági tudósító, mint a fumei kormányzósg egyszerű hivatalnok, mint országgyűlési képviselő, mint a vármegyei törvényhatóság bizottság előkelő tagja (mind olyan állások, hol dolgozni

nem igen kell) hasznos és állandó tevékenységet fejtett ki. Inkább érdekelt bennünket ez uttal a magán ember.

Tehetségének egyik komoly művészi magaslata álló megnyilvánulása a rajz ön genialis kezelése. A külföldi lapok a bel-földiek ritkábban, ügyes, eleven karrikatura rajzokat hoztak tőle. S ezek mind bámulat gyorsasággal, a pillanat közvetlen hatása alatt élénkülték meg a papíron. Megannyi bravuros művészi alkotás.

A napokban hagyta el a sajtót Kisbani Miklós neve alatt egy könyv, mely az írói készség felsmerhetetlen jégeit viseli magán. Ha nem is óriási értékű irodalmi alkotás, de az újabb magyar irodalom e nemű termékei közül jóval kimagasló. A szerző pedig, aki az álnév mellett szerényen elrejtőzik, nem más, mint az új főispánunk.

Mint társasági ember, épen megbecsülhetetlen. Nagybán s kiváló tehetséggel üzi a társasági szórakoztatások minden fajtáját. A mult nyáron egy Kolozsvárhoz közelfekvő fenyesvőrdő balzsamos illattal telített teleper nyaraló társaság egy jótékony célu hangversenyt akart rendezni. Am a szereplők oly kevesen voltak, hogy belőlük alig telt volna ki egy sóvány hangverseny műsor is. Azért kénytelenek voltak a szereplők, minden oldalú tevékenységét kihasználni. És legtöbb hasznát vették épen az új főispánnak. A műsoron szerepelt, mint zongora művész, ki erős technikával kezelte a zongorát, mint gyorsrajzoló, mint színjátékos és mint az egész hangverseny fődirigense. Sokoldalú működését csodálattal szemlélték a nézők, szereplők, egyaránt s most, hogy főispán lett a kolonai művészéből, megvannak arról győződve, hogy tehetsége minden oldalán lehetne egy főispánnak megfelelő állást juttatni.

E vázlat szerű vonásokkal rajzolt, különösen univerzális tehetség immár Kolozsvármegye és Kolozsvár város főispáni székében ül és pedig jól esik remélnünk arra hivatottan. Legalább eddigi, minden oldalú tevékenysége, tudása, szorgalma a hitet bennünk ébren tartják, e reménységet erősítik. Hisszük, csalódnai nem fogunk.

Petronius

Ésküdtársi tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, máj. 4.

A hadsereg elleni sajtó útján elkövetett igaztási és rágalmozási pört tárgyalta tegnap délelőtt a kolozsvári kir. törvényszék esküdtársi tárgyalás, melyet a katonai parancsnokság adott be Csokonai Vitéz Mihály lapkeresztő ellen. A tárgyalást br. Rudnyánszky Béla kuriai bíró törvényszéki elnök vezette. Szavazó bírák voltak Issekutz Gy. és Horváth József dr. A közvédelmet dr. Jeney Aladár kir. alügyész képviselte. A védelmet dr. Öváry Elemér látta el. Reggel 8 órakor az esküdtársi tárgyalás alakult meg:

Éber Ernő, Fekete Pál, Szász Ferenc, ifj. Knauer József, dr. Czikmántori Ottó, Mikó Géza, Focht Antal, Magyarósy Gyula, Bíró György, Csiky Emánuel, mint az esküdtársi tárgyalás tagjai.

Csokonai Vitéz Mihály, a felelős szerkesztése alatt megjelent „Uj kolozsvári Hírlap” 1905. augusztus 13-iki számában egy cikkben támadást intézett a hadsereg tisztikara ellen, hogy a magyar tisztok hazafias érzését tüzzel vassal írták s a bolondok házába csukatták be azt, a ki a Kossuth nótát énekelni merésze.

A cikk abból az alkalomból íródott, hogy Mihálecsek 51. ezredbeli hadnagy egy kolozsvári kávéházban a Kossuth-nótá mellett mulatott. A tisztikarnak tudomására jutott a dolog s Mihálecsek hadnagyot a nagyszabani katonai tőbolydában helyezték el megfigyelés végett, a honnan csak hetek múlva rangjának elhagyásával tudott szabadulni.

Ez volt a cikk tartalma, a melyért hadsereg elleni igaztási és rágalmozási vétsége miatt sajtópört indítottak a cikk írója ellen.

A tegnap tartott főtárgyaláson a vádlott előadta, hogy Mihálecsek hadnagygyal Gyulai Jenőné bodega üzemében ismerkedett meg és bementése alapján írta meg a cikket. Ezt az állítást bizonyította, mint tanu Gyulai Jenőné, a ki vallomást esküvel is megerősítette. Enyhítő körülmény volt az, hogy Rudnyánszky Béla br. törvényszéki elnök a hivatalos iratokból konstatálta, hogy Mihálecsek tényleg volt tőbolydában s így a cikk alapja megfelel az igazságnak.

Az esküdtársak ezek alapján Csokonai Vitéz Mihályt az igaztás és rágalmozás vétségében nem büntösnék mondotta ki, a minek alapján a vád a törvényszék is felmentette. Az ítéletben az ügyész is megnyugodott s így az ítélet is jogerős.

Képes levelező-lap kiállítás Kolozsvári.

Kolozsvár, máj. 4.

Egy régi és igen szép eszméjét valószínűleg meg most az Erdélyi Kárpát Egyet főtárgysága. Még a mult év elején egy képes levelező lap kiállítását tervezett M. Kévécs Géza főtárgy, amelyben képviselve legyen Erdély földön és városában oly nagy kelendőségnek örvendő tájképes és más képes levelező-lapok összes mintái. A nagyszabású kiállítás azonban csak ebben az évben volt kivethető. Az EKE muzeumban a néprajzi tárgyak között lesz kiállítva a több száz képes levelező-lapból álló, ügyesen elrendezett csoportozat, amely

nemcsak, mint érdekes látvány, hanem néprajzi tekintetben böismeret és tanulni való nyújt. A képek között legelőkelőbb helyet foglal el Gyulai Farkas egy. magántáranak Kolozsvár külvárosának tipikus alakjairól készített fényképfelvételeiből összeállított levelező-lap csoportja. Több igen sikerült és gyakorlott művészi látásról tanuskodó tájfénykép és egy-egy csoportozat, szintén a külváros érdekes részéről felvéve. A levelező-lap kiállítását a napokban fogják átadni a közönség részére és attól kezdve egyik állandó részét fogja képezni az EKE. országzszerre egyedül álló híres etnográfiai muzeumának. A muzeum egyébként a tavasz beálltával, napoként nagy látogatottságnak örvendő és vendégekönvébe az utóbbi időkben a következő nevesebb látogatók nevei olvashatók: M. Beneger (München), Zichy Jenő gróf, Artemise Joanides és fia (Belgrád), Obrenovics György, Rose Le Quesne (London), Dobieczy József ny. ezredes az O. V. E. ügyr. alelnöke, Kozma Ferenc, Kozma Róza, Kozma Ferencné (Kolozsvár), Zeufa Jenő (Zombor), dr. Jordán Károly (Budapest) stb.

Seleplezések Alsó-fehérmegyéből.

— Ha igaz? —

Kolozsvár, május 2.

A Független Magyarországról írja: Az alsófehérmegyei választások botrányairól tegnap számunkban lerántottuk a leplet. Most folyt atjuk igazságos támadásunkat, s nem fogunk azokkal színteleni mindaddig, míg a rettenetes botrányok két főresze, Szász József alsófehérmegyei alispán és Pongrácz Géza, az alvinci járás főszolgabírája, el nem veszi méltó büntetését.

Joggal kezdjük a nemzeti kormány minden egyes tagjától, első sorban gróf Andrássy Gyula belügyminisztertől és gróf Hadik János belügyi államtitkártól, akinek sem igazságszeretete, sem pedig nemzeti érzélete nem kételkedünk, hogy maradhat e helyen pláne egy nemzeti ségi vidéken — két olyan közigazgatási tisztviselő, aki rosszsziszemű könyvelésével a magyarságot vitt döntő küzdelembe a nemzeti eszmék ellenségeinek a táborába szegődik.

Mert, hogy ez így van, azt már tegnap bizonyítottuk, s minden kétségen felül álló állításunkat ma újabb adatokkal támo gatjuk.

Szász és Pongrácz urak nemesak hogy kötelességükhöz képest nem mozdítottak elő a koalíció jelöljeinek biztosnak látszó győzelmét, hanem a köztársasági elnököt, a román nemzeti elnököt, a román királyt egyenesen megakadályozták azt. A románok féltelen igaztása, a pápák és dászkalok lelketlen bujtogatása már a választási hadjárat kezdetén szigorú hatósági beavatkozást tett volna szükségére s a koalíció jelöljei kérések is így irányban intézkedést, de hasznátlan Pongrácz főszolgabíró ur rá sem hederített a felszólásokra. A románok a Götterha't hangjai mellett vonultak fel a választásra s a saját nemzetiségi szintű zászlókat használták. Mikor pedig ennek törvénytelen és hazafiatlan voltára a főszolgabíró figyelmezteték, azzal válaszolt, hogy: „Hadd használják, nem akarok békétlenséget csinálni”.

Az odaváló magyarság ellen a legvakmerőbb bujtogatások folytak a román kortesek részéről, olyannyira, hogy a magyar polgárok élete is bizonytalanságban forgott. S dacára e ténynek. Pongrácz ur nem látta jónak rögtön az alvinci, két főből álló csendőrség megszorítását elrendelni, s csak hosszabb és erőteljes sürgétes után tette azt a választás előtt egy nappal. De van ennek a két választásnak még egy momentum, a melyről az undor érzésével teszünk említést. Pongrácz főszolgabíró valósággal pénzkérdést csinált a nemzeti eszme és az ellenség között folytatott küzdelemből. Az volt a jelszava, hogy az győz, a ki fizet.

Nem eltilendő piszok dolog az hogy a főszolgabíró, Pongrácz Géza ur, a pártiroda vezetőségétől el nem számolóan apró kötésekre 4000 koronát kért azért, — ugymond, — hogy megindulhasson? Ugyancsak így eljárásal élt Jeszenszky Pálal szemben is, de sikertelenül. Nagyon sok apró részlete tudnánk erre vonatkozólag elmondani. De egyelőre hallgatunk, abban a reményben hogy a bűnös tisztviselő rövid u on való elmozdítása csak napok kérdése leendő. Most csak kérjük ezt, mert meggyőződésünk, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter sürgősen tájékozást fog magának szerezni a vakmerő bűnös üzemlekről s szigorú megtorlással fok élni azokkal szemben, akik bűnös nemtorődőséggel a román jelöltek kezére játszották át a magyarság biztos győzelmét.

Meg kell tanítani e két jeles urat arra, hogy mit jelent a nemzeti ügy elárulása. S az alvinci társadalomnak is kötelessége elbánni velük szemben úgy, ahogy azok azt megérdemlik. Mert az olyan gyámszorgatárak ki kell közönsíteni minden tisztességes társaságból, kik a magyarság legnagyobb és legelvetemültebb ellenségeit segítik győzelemre. Menjenek azok közé, akiknek érdekében most buzgólkodtak. A dákóromán hazafiatlan banda sorában a helyük.

Hogy különben a fent említett két választás gyalázatos lefoiyása mily nagy port vert fel a politikai körökben, ekesen bizonyítja, hogy csaknem az összes koalíciós lapok, mint például „Az O. zág”, a

„B. H.”, a „P. N.” lővebben foglalkoznak vele és szigorú megtorlást követelnek. Reméljük, hogy az illetékes körök a közönségnak rövid időn belül eleget fognak tenni.

— (A beteg miniszterek.) Kossuth Ferenc ma nem hagyta el a lakását, mert csuszos fájdalmai megújultak. A kereskedelemügyi miniszter gyöngékedése azonban muló. Polónyi Géza igazságügyminiszter is a lakását őrzi még, de azt hiszik, holnap már elmehet a hivatalába.

— (A központi választmány ülése.) Kolozsvár város központi választmánya ma délelőtt fél 12 órakor ülést tart. Az ülést tárgyat a választók ideiglenes névjegyzékének megállapítása fogja képezni.

— (Kossuth-szobor gyűjtőbizottság ülése.) A kolozsvári Kossuth-szobor gyűjtőbizottsága május 5-én szombaton d. u. 5 órakor a városház nagytermében ülést tart. A gyűlés tárgya: Szvacsina Géza gyűjtési javaslatának tárgyalása és kiviteli módja.

— (Közgyűlés.) A kolozsvári m. kir. Ferencz József tud. egyet. orvostan-hallgatók önképző- és segítő-egylete ma délelőtt 11 órakor saját helyiségében rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Kölszörök tárgyalása. 3. Indítványok.

— (Értesítés.) A helybeli összes könyv és papirkereskedők, mint évek óta mindig, úgy az idén is ületeiket vasár és ünnep napokon egész nap zárva tartják és kéri a n. é. közönséget, hogy szükségletét szombaton és ünnep előtti napon szíves kedjék beszerezni!

— (Hírek a mentő állomásról.) A mentőek a tegnapi nap folyamán kétszer is hívták ki hirtelen rosszul lett emberekhez, azonban mire a hely inre megérkeztek, az illető beteg már csak a beállított haláltálapthattak meg. Déliben 1 órakor Kiss Sándor, Munkás u. 53. sz. alatt lakó 39 éves yiozafus nyomdász hirtelen rosszul lett, összeesett s pár perc alatt meghalt. Kis utca 45 szám alatt lakó özv. Ofler Károlyné, cs. és kir. őrnagy özvegye az ebédől felkelt, s a másik szobába akart átmenni, de összerogyott, s mire a környeztet a mentőket segítségül hívta, már meghalt. Mindkét esetben a törvényszéki boncolás fogja a hirtelen halál okát megállapítani. A szerencsétlenül jártak egyike sem hagyott családot maga után.

— (Plébános beiktatás) Dr. Hirschler József belvárosi r. kath. plébánosnak a Mátyás király-terti Szent Mihály templomban holnap délelőtti ünnepélyes beiktatására az egyházközség nevében dr. Farkas Lajos főgondnok szétküldte a meghívókat. A beiktatási ünnepély sorrendje a következő: 1. Reggel pontban 9 órakor a plébános ünnepélyes fogadtatása és a templomkulcsok átadása. 2. Veni sancte. 3. Kinevezési okmányok felolvasása. 4. Plébános leleszi az esküt. 5. Püspöki biztos beiktató beszéde. 6. Plébános beszéde. 7. Te deum. 8. Ünnepélyes szent mise. Déliben 1 órakor diszebb a New-York földszinti termében az új plébános tiszteltetésére.

— (Tulipán est.) Tombolával egybekötött „Tulipán estély” lesz ma este 9 óra után a Szentegyház utcai Schell-féle vendéglőben. A Tulipán kert javára rendezendő estélyt a Schell-féle vendéglő nagyszobájában egyetemi hallgatókból és szigorlókból álló asztaltársaságai kezdeményezték. A tombolajegyek 20 fillérért a helyszínen válthatók, ahol a vendéglős élő tulipánokkal is kedveskedik vendégeinek. A hazafias célu estélyre ez uton is felhívjuk a közönség figyelmét.

— (A vidéki sajtók.) Az Országgyűlési sajtó híradásai szerint a vidéki sajtók mindössze 1000 példányban állnak, a panaszok, hogy a régi rendszer egyes exponensei, akik ezer és ezer érdeket összeforítottak helyi sajtóorgánumaikkal, és az azok közül csoportosult érdekkörökkel, most valóságos aknamunkát indítottak a koalíció helyi lapjai ellen. Különösen olyan vidékeken dúl ez a hajsza, ahol a régi rendszer helyi exponensei (v. lasztott közegek) még egy ideig székekben ülhetnek és minden még létező hatalmat arra fordítják, hogy a velők összeforított orgánomok (amelyek a béke előtt Kristóffykat támogatták és a koalíciót gyalázták) továbbra is épp úgy fentarthassák a koalíciós kormányt és összeköttetéseiket, mint minden eddigi kormányval. Ezen vidékek becsületes közvéleménye, amely a koalíció mellett a küzd-lemben mindvégig hűen kitartott, megbotránkozásal nézi, hogy (személyes hajsza, anyagi lét ellen törő ak. amunkák, igyekezet, hogy a koalícióhoz hű újságírókat lefelé és felfelé befektettség) különféle módokon hogyan igyekeznek a koalíciós lapokat elűzni ama természetes hivatás kő, hogy a mai kormányval, illetve annak tagjaival éppén egy fentarthassák összeköttetéseiket a jövőben is, mint a multban. Ezek a vidéki exponensek, akik a mindenkorai kormányok után futkosó igyekezetükkel mindig első helyen álltak, sehogysom bírnak nyugodni amiatt, hogy a koalíció helyi lapjai a helyi politikában is a rendszerű tozás munkáját segítik — a kormány intenciója szerint, a „közéleti purifikáció” jelszavával. Sehogysom tudnak megnyugodni abban, hogy a velők összeforított, a koalíciót gyalázó orgánomok helyett, most (miután legközebb vágyuk a mindenkorai kormányokkal való örökös szeretézés) olyan orgánomokkal legyenek kénytelenek együtt működni, amelyek a nagy nemzeti küzdelem idején — velők szemben állnak és poli. kájuk buká-

sával távozásukat hangoztatják. A politikai immoralitásnak ilyenek megnyilvánulása némely vidéken oly felfordult helyzetet teremtett, hogy re: kell irányítanunk a kormány figyelmét.

— (A mut hónap anyakönyve.)

A kolozsvári állami anyakönyvi hivatal kimutatása szerint április havában történt 145 halálozás, 16 születés és az anyakönyvvezető előtt törvényes házasságra lépett 40 pár: E statisztikában a halál esetek száma meglepő magas, amelyben különös nagy percentit képez a tuberkolózis. A halottak nagyszeze a Karolina orsz. kórházban halálozott.

— (Államtitisztviselők estélye.)

A kolozsvári állami tisztviselők egyesülete ma este 7 órakor a Központi szálló emeleti termében családi stélyt rendez. Az estély műsora a következő: 1. Rákóczy induló, utánna a Hymnus előadja a K. Á. T. E. uri zenekara. 2. Magyar nemzeti öntudatról írta és felo:vasa Kohányi Gyula s tanfelügyelő, 3. Népdl egyveleg előadja a K. Á. T. E. uri zenekara. 4. Beldy Pál, írta Harmath Lajó, szavalja Jördén Jólán. 5. Lemondás. Daró Istvántól népdal zene kísérettel éneklí Iktatos Irenke. Elkészítés tetszés szerint. A estélyre a tagokat és családjaikat ezuton meghívja a rendezőség.

— (Kiváncorolt körmives munkások.)

A körmivesmesterek munkázárát következtében Kozsvár összes nagyobb építkezésein, mer szerint a munka és a munkásság mereválláspontot foglalt el a mesterek követeléseivel szemben. A munkásságnak az elsőku iparhatóságához nyújtott memoránuma felett a munkaadók tárgyalni nem ajándók és így békés meggyezésre egyelőre nincs semmi kilátás. Egedni egyik le sem akar követeléséből. A munkások közt most az az elhatározás kezd érelődni, hogy kívánczorolnak s idegen földön keresik meg kenyérüket addig, míg Kolozsvárt a munka ismét csendes mederbe tün. Négy körmives munkás látva, hogy munka a közel jövőben biztos kilátás nincs, tegnapelőtt megjelent a főkapitányi hivatalban és utlevelet kértek Romániába. Az utlevelet megkaptak és másnap reggel elutaztak. A munkások névszerint Topán Mihály, Tuszán Ferenc, Debrecenti József s Balló József csak a munkaidényre, tehát öszig kérétek az utlevelet kiállítani, de egyuttal kijelentették, hogy ha a munkások és munkaadók között megkötött béke lisz keresetörést fog biztosítani: nyomtan visszatérnek itthon hagyott családjukhoz. Ez volt az első csoport kívánczorol a jelenleg foglalkozás és kereset nélkül álló 50 körmives munkásból, de hire jár, hogy nagyobb csoportok készüldőnek a földrengésáttal elpusztult San-Franciskó felépítéséhez kívánczorolni. Hogy a hírek mennyi kőny alapja van, egyelőre nem tudható.

— (A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.)

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara május hónap 8-án (kedden) d. u. 4 órakor tartja május havi közgyűlést. Tárgysorozat: a) Miniszteri leiratok: I. Vörös László önmegmáltóságának leirata a keres. Miniszterium vezetésétől történt felmentése tárgyában. II. Kossuth Ferenc önmegmáltóságának körlevéle keres. Miniszterterőrtört kinevezése tárgyában. III. Háron épész és egy szabóipari szabásztai tnyfolyam engedélyezése. b) Társamarak megkeresése: IV. Tisztességtelen üzletkötés a szentkepek eladásáról. (kassai társamara.) V. Gazdasági egyletek jogosulatlan árúüzlet. (temesvári társamara.) c) fás megkeresések: VI. A kolozsvári villanos erő ipari felhasználása. (Javaslat fúszkó l. utól.) VII. A munkás balesetbiztosítás rendezése társadalmi uton. (Javaslat dr. Goldberger Leó utól.) VIII. Főhívas az Ipartestületek orsz. Szövetsége való belépésre. IX. Magántisztviselők orsz. nyugdíjgyűstületeinek felkérése az alapítók sorába va elő lépés tárgyában. X. A londoni „Magyar Egyesület” felhívása agsági belépésre. Keblly ügy. XI. A budapesti vas- és fémpipari kiállítás megtekintése érdekében a szakkereskedő segédének utisegeit nyújtása. (Hirschfeld Károly indítványa.)

— (Sorompó bizottsági ülése.)

A Sorompó ifjúsági líza vezető bizottsága ma d. u. 6 órakor az Egyetemen a bölcészeti-kari IV. sz. tanteremben értekezletet tart. A vezető bizottság ez utn kéri azokat a tag urakat, kiknél taggyűjtő izek vannak, hogy az izeket a begyűlt pénzekkel együtt az izeken jelzett helyre, vagy a titkari hivatalba (Egyetemi kör, hivatalos óra minden este 6—7 ig) f. hó éikáig beszállítani sziveskedjenek.

— (Májusi ájtatosság.)

Május elsőjétől kezdve minden este májusi ájtatosság van a római katolikus templomokban. Szűz Mária tiszteletére. A litániák egész május hónapán át tartanak s a templomok tele vannak ilyenkor ájtatos, jámbor hívekkel. A veszenyekel az egyes templomok szerint 5 és 6 órakor tartják, így a Mátyás király-terti Szent-Mihály templomban és a Szent-Ferenciekéknél minden este 6 órakor, a Szent-Jézus plébánián pedig 5 órakor.

— (Nagy idők anuja.)

Ismét megfogott egy hős vitézzé a 48—49-iki szabadságharc katonáinak már kis számu csapata. Minduntalan hozza a posta az ország különböző részeiből egy-egynek halálát. A szabadságharc öreg katonáit Sepsiszentgyörgy grászolja leguabban aldoboljai és illyefelvi id. G d r i Ferenc 1848—49-iki magyar szabadságharcbeli széke ly tüzérhadnagyan a város egyik legtekintélyesebb polgárat. Május 2-án délelőnt hunyt el a köztisztletben állott aggastyam, aki alelnöke volt a Rikábeli 48-as honvéd egyletnek, tanácsos és törvényszéki bírája Sepsiszentgyörgy városnak, a kaszinónak

alelnöke, a képviselőtestület tagja, az ev. ref. egyháznak tanácsosa, stb. Halálával gyász érte a Gödri, Póka, Zayon és Szücs családokat. Temetése tegnap délután ment végbe Sepsiszentgyörgyön az egész város közönségének impozáns részvételével. A gyászjelentés szavai szerint az Ur színe előtt megjelenén, igazsággal mondhatja: „Ama nagyharcot én megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam...”

— (Sikkasztó pénztáros.) A gyulafehérvári kir. törvényszék 1903-ban egy évi börtönrre ítélte Persián Márton abrubbányai városi pénztárost, ki a városi pénztárból 1009 korona elikkasztásával volt vádolva. Egy kiküldött rovonosolt bizottság vette észre a hiányt 1902. február 13-án. Minthogy pedig a pénz elhelyezésére szolgáló Wertheim szekrény kulcsához csak a pénztáros és a számlenőr juthattak hozzá, a gyulafehérvári törvényszék ítéletével szemben, a bűnösség megállapítása miatt. Ma tárgyalta az ügyet a kolozsvári kir. tábla Gál Jenő tanácselnök vezetésével, Sári László, Kain Hugó, Haller Gábor és Fekete Gyula bírákkal és Fabritius jegyzővel a tanácsban a tábl. az első bíróság ítéletét helyben hagyta, amiben dr. Frits Béla, a vád képviselője meg is nyugodott, dr. Bíró Balázs védő ügyvéd azonban semmiségi panaszt jelentett be.

— (Értesítés.) A Máv. kolozsvári „Összhang” önképző-, dal- és zeneegylet év évi május 6-ra hirdetett közgyűlését május hó 13-ra halasztotta el.

— (A „Sorompó liga” diszgyűlése.) Az ifjúság körében igen nagy elterjedtségnek örvendő „Sorompó liga” vezetőse holnap, vasárnap délután fél 4 órakor diszgyűlést rendez a városi Vigadóban. Az elnöki megnyitót és titkári jelentést után Barabás Endre, a tanítóképző intézeti tanár tart előadást a magyar iparvédelemről, befejezőül pedig dr. Apáthy István egyetemi tanár, a Magyar Védő Egyesület kolozsvári fiókjának alelnöke fog beszédet mondani az ifjúsághoz. Az érdekes és tanulságos diszgyűlésre a vezető bizottság ez uton is felhívja az ifjúság minden rétegének figyelmét, s különösen a „Sorompó liga” tagjait kéri, hogy legyenek jelen teljes számban.

— (Hid a révi cseppkőbarlanghoz.) A révi Zichy cseppkőbarlangot a tél folyamán sokan látogatták és a tavasz beállta óta napenként keresik fel kirándulók, gyönyörködni a természet csodaszép kincses hazában. Zichy Ödön gróf, akinek területén van a barlang, megkönyviteni akarja az utat a kirándulóknak. Még egy hidat fog építeni a Sebes körös vize fölött. Gégyén község közelében, amely egyenesen összeköttetésben lesz a Zichy barlanggal. A hid építésének engedélyezése végett gróf Zichy Ödön a napokban tette meg a lépéseket Bihar-vármegye alispánjánál. Az engedély nemcsak a meg lesz s akkor nyomban hozzákezdnek a hid építéshez úgy, hogy még a nyár folyamán készen lesz.

— (Felvétel a tanítóképzőbe.) A kolozsvári tanítóképző intézet 1. osztályába felvételt jelentkezhettek, a kik 14-ik életévüket már betöltötték, de 18 éve nem idősébbek s annyi előképzettséget igazolnak, a mennyit a polgári iskola, gimnázium vagy reáliskola négy osztálynak sikeres elvégzése nyújt. A felvétel és selejtezés iránt benyújtandó, egykoronás helyi igyellatott pályázati kérvényhez a következő eredeti okmányok csatolandók: 1. születési bizonyítvány; 2. iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai évről és az utolsó évt tanulmányokról szóló igazolvány, illetőleg első felévi értesítő; 3. tisztiorvosi bizonyítvány a folyamodonak a tanítói pályára alkalmas voltáról; 4. hiteles községi bizonyítvány a szülői vagyoni állapotáról, a család fő polgári állásának feltüntetésével; 5. hiteles családi kimutatás; 6. utazási bizonyítvány. A folyamodók jelentkezhettek Orbók Mór igazgatójánál július hónap 2-ig. A felvételi és selejtezés iránti kérvények a kolozsvári állami tanítóképző-intézet igazgatójánakhoz címzendők s legkésőbb május hónap 31-ik napján beküldendők az intézet igazgatójánál. A tanítóképző-intézet 80 növendék számára berendezett internátusban a szegénysorsú, példás magaviseletű és szorgalmas tanulókat állami segélyben részesülnek. A jövő iskolai évre az első évfolyamba felvehető 20 bennlakó és 10 bejáró, összesen 30 növendék. Egyéb felvilágosításért az intézet igazgatója kérésre szívesen fogadja.

— (A dohány és a tulipán.) Daróci Vilmos a magyar dohánygyártás szerkesztője életrevaló és hazafias eszmét pendített meg kitűnően szerkesztett lapjában. A tulipán-szövetség tagjainak figyelmét ugyanis arra hívja fel, hogy terjedjék ki pártoltságukat a magyar dohány termékre is. A dohánygyártás statisztikája szerint 1903. évben a külföldi dohányok beszerzése — szállítási költségekkel együtt — 15.236.988 koronára került, ezenkívül a külföldi dohánygyártmányok — szivarok és cigaretták — beszer-

zése, a szállítási költségekkel együtt 647.227 koronára rugott, tehát összesen 15.884.215 koronát adtak az külföldnek. Nem vagyunk olyan gazdagok, hogy ezt az óriási összeget könnyelműen átengedhessük az idegeneknek. Fogadjuk meg — ajánlja Daróci Vilmos, — hogy ezentúl csak hazai dohányt szívunk, s lehetőleg térjünk vissza a pipázáshoz. Füstöljük a jóféle magyar dohányt tulipános pipából.

— (A Kőmáli-kert megnyitása.) Kolozsvár egyik legszebb nyári szórakozó helye Nagy Gábor „Kőmáli kert”-je holnap vasárnap délután nyílik meg és adatik át a közönségnek. A „Kőmáli kert” a múlt évben állandóan nagy népszerűségnek örvendett, mert az egyike az ország legszebb és legkedvesebb ilyen művelési tereinek. A kolozsvári közönség bizonyára az idén is pártfogásába veszi a „Kőmáli-kert”-et, hogy élvezhesse a bércekből jövő tiszta levegőt és s gyönyörű panorámát, amely a „Kőmáli kert”-ből élénk tárl.

— (Zenészek veszedelme.) Érdekes találmányról ad hírt a New York Gazette a heti száma. A találmány, melynek kiaknázására részvénytársulat alakult 5 millió dollár alaptőkével, dr. Cahill new-yorki tanár tulajdona s lényege zenei hangoknak nagy távolságra való elvezetése s ezt oly egyszerűen oldotta meg Cahill dr., hogy New York étterméből és kávéházai-ból száműzték a zenekarokat és a fenti társulat távhangversenyeit vezették be. A találmány által, egy teremben elsőrangú művészek és zenekarok tartanak hangversenyt, borsos belépti díj mellett s e közben egy telefon segítségével felveszik a hangokat, azután egy forgórúdu transformátoron keresztül megerősítve vezetik a hangokat kábel segítségével a megkívánt helyiségekbe, — ahol az tisztán hallható, mintha a művész ott játsza a hallgatóság előtt. Az előfizetési árak igen mérsékelték s így már nagyon el van terjedve. Valószínűleg rövid idő múlva nekünk is lesz szerencsénk a találmányhoz.

— (Tempora mutantur.) Változnak az idők és változnak az elvek; ezt hirdette a hadadapári sajtó a legcinikusabb szemérmelenséggel. Elv, meggyőződés, az mind blikri, a fő a szubvenió és átalány. Amde a mai időkben mégse lehet az elveket úgy változtatni, mint a fehéreneműt. — Ezt a „Magyar Nemzet” példájáigazolja A Magyar Nemzet nem olvasta, és sőt nem is látta senki. Legföljebb a redakcióban böngésztek át a kormánykommunikáció miatt az álmotált pótló laposkát. És még mennyi pénzbe került ez az ópium. Fő- és segédszerkesztője volt és oly szépen jövedelmezett, hogy az Athenum adta ki. A kormány az ilyen nyomtatványok sálgatására nem reflektál, ami természetesen. A M. N. is megszűnt hivatalos lap lenni és a kiadást most a szerkesztőség vette át, két krajaeros utcai lappá alakítván a mindenkor kormányok törőrongyát.

— (Egy ügyvéd tragédiája.) Legérték a lapok, hogy szerdán délelőn a Jászárúfürdő kertjében fogtak egy dübörgő embert, akiről kiderült, hogy dr. Róth Sándor ügyvédéi azonos. Róthot, akiket az alatt a vizsgálati fogság alatt borult el az elméje, amelyet az ismert Reményi ügyből kifolyólag kellett elszenvadnie, hirtűk a lipótmezői örültek házába, ahol már reggel meghalt. Tragikus sorsa iránt állandós a részvét.

— (Családi dráma.) Insbékban borzalmas családi dráma történt. Ruthofer tartományi tanácsos kirándulón volt és csak este 7 órakor tért vissza. Besége a délután a kávéházban töltötte még később ment haza. Ruthofer e nélt összevesztett feleségével, azután ehett a koresmába. Ejjel, mikor hazatért, két heves jelenet támadt a házastársak között, miközben a férj revolvert, az asszony pedig élesre fent konyhakést kap elő és háromszor beledöfte férje testébe. A szerencsétlen ember holtan roskadt szre. A véres tett után az asszony sokáig bolyongott az esős időben az utcákon, majd visszament a lakására és ott töltötte az éjszakát, mellette a másik szobában volt férjének holtteste. Ruthofer nénap jelentkezett a bíróságon, a hol letöltötték.

x Novák finom pörgő kávéját vegye. Annak jó íze, erős zama máshol el nem érhető. Wessellényi M. 4. 62

x Gyalogsági tisztí fiserelés eladó. Cím a kiadóhivatalban.

x Két díszes pávakas eladó Rákóczi ut. 5. szám.

x Fekete új lágykalap New-York ruhataárából tegnapelőtt esti bankten Schéfer András kereskedő jegyve elcsereleődött. Kéretik a New-York va pedig az Ujság kiadóhivatalába küldeni.

Távirabk

Zichy Aladár a kirmál.

Budape, május 4.

Zichy Aladár grófoma kihallgatáson fogadta ő Felsze.

Polónyi a választói formról.

Becs, máj. 4.

A Neue Freie Press tudósítója beszélt Polónyi igazgatógymintisz-

terrel, aki kijelentette, hogy a választási jog reformja simán megy át az országgyűlésen. Egyes korlátozások szükségeseek lesznek ugyan nemzeti szempontból, de a mód titkos lesz.

Kijelentette még kérdésre, hogy a nemzetiségi obstrukciójától nem kell félni, mert annak nem lenne gyökere a nemzethe.

Wekerle Bécsbe.

Budapest, máj. 4.

Wekerle Sándor miniszterelnök holnap Bécsbe utazik, a közös ügyek tárgyalása végett.

El Ausztriától.

Bécs, máj. 4.

A keresztény szocialisták tegnap este gyűlést tartottak, a melyen Weishichner képviselő beszédet mondott Ausztriának Magyarországhoz való viszonyáról. A többi között ezeket mondotta:

— Az 1848-iki felségámulónak, Kossuth Lajosnak fia, magyar kir. kereskedelemügyi miniszter lett (Pfüj kiáltások) Bécsben az a kérdés merült fel, vajjon ez alkalommal a korona győzött-e vagy a koalíció. Erre a kérdésre már felesztendő mulva meg fogjuk kapni a választ. A Magyarországból érkezett legújabb táviratok azt bizonyítják, hogy Kossuth, Wekerle Apponyi az új közigazgatási apparátussal kitűnően dolgoztak s hogy a magyar parlameat meg fogja valóítani mindazokat a követeléseket, melyeket a zsidó-magyarok évek óta táplálnak. Sajnálom, hogy a magyarországi németek nemzetükhöz méltatlanoknak bizonyultak. Más nemzetiségek derekasan harcoltak a magyarok ellen, csak a németek árulták el nemzetüket a magyar kereskedelmi mimozta kedvéért. Ha még egy csepp becsületérzés van bennünk, mindnyájunknak állást kell foglalni Magyarországgal ellen. A keresztény szocialista párt jelszava: Osztirakok egyesüljétek a magyarok ellen. (Zajos tetszés.)

Három mandátum.

Budapest, május 4.

A „Nap” megkérdezte Barabás Bélát, hogy három mandátuma közül melyiket tartja meg. Barabás kijelentette, hogy annak meghatározását a pártra bizza. Hir szerint a párt határozata úgy fog szólni, hogy a VII-ik kerületi mandátumot tartja meg.

Wekerle Sándor ma meglátogatta Barabás Bélát és kifejezte elismerését a béke sikere fölött és kijelentette, hogy a Ház I. alelnöki székében óhajtaná látni Barabást.

Uj főispánok.

Budapest, máj. 4.

Temesmegyébe Sztojanovics Györgyöt, a szegedi főispánságra Kelemen Bélát nevezik ki.

Közös jelvények.

Budapest máj. 4.

Hir szerint a közös hivatalos jelvény a hadseregben továbbra is a fekete sarga marad azzal a kijelentéssel, hogy azok nem Ausztria hanem mint ő felsége hívei. Az osztírák jelvény valószínűleg piros fehér piros lesz.

Lemondó főispán.

Temesvár, május, 4.

Az állandó választmány mai ülésén Molnár Viktor főispán bejelentette lemondását.

A horvát választások.

Budapest, máj. 4.

Zágrábból jelentik: Az ellenzék bekövetkezett győzelme miatt a bán beadja lemondását.

Josipovics volt miniszter kijelenti, hogy a horvát nemzeti párt letörése nem váratlan dolog, azt mindenki előre látta.

A mai nap folyamán valószínűleg újból 15 mandátummal szaporodtak az ellenzéki pártok s így az a hír, hogy a bán lemond.

Sztrájkoló dohánygyár.

Budapest, máj. 4.

Serajevoból jelentik: A dohánygyár munkásai sztrájkba állottak. Az előállott zavargások következtében a csendőrség fegyverét használta, 3 ember meghalt, heten súlyosan megsebesültek.

Öngyilkos tábornok.

Bécs, máj. 4.

Bresa Lajos tábornok ma föbelötte magát gyógyithatatlan betegsége miatt.

Elfogott lázító oláh pap.

Déva, ápril. 12.

A dobrai zavargásból kifolyólag a dévai kir. ügyészség rendeletére letartóztaták Pupa Tobiás román papot, aki a tömeget tettelegességre lázította. — A románok a győzte ek, ne hagyják meg magukat — hirdette a nép között. A letartóztatás a románok között nagy rémületet okozott.

Tragikus halál.

Budapest, máj. 2.

Purcel Andor dr. ügyvéd fiatal-szép felesége a kórházban ma meghalt. A fiatal asszony keztyűt tisztított s a berzsin felrobbant és halálosan összeégette.

Gabonatözsde.

Kötöttet:

Apr. buza 1906.	16.76 (100 kgr.-ként.)
Okt. buza	16.72
Apr. rozs	13.70
Apr. zab	15.42
Máj. tempaő	12.64

SZÍNHÁZ

Téli színház:

Heti műsor.

Szombat: Sherlock Holmes kalandjai. Bérlet 188. sz.)

Vasárnap d. u.: A mádi zsidó. (Félhely-árakkal.)

Vasárnap este: Ingyenélők. (Vidor Pál, a Népszínház igazgatója vendégfőjépése. Bérlet 189. szám.)

* Sherlock Holmes kalandjai.

Tegnap este ismételték meg Schönthan Ferenc az eleven harás, érdekesítő darabját, melynek ügyes fordítása Zboray Aladár avatott tollát dicséri, kinek különben ez első nemű alkotása. Colan Doybe tollából már untig ismereteseek, könnyen hozzá férhető olvasásuk miatt az e zsanerű detektív történetek, melyek Sherlock Holmes nevét világszerte ismeretessé tették. A sokszor idegizgató, hátborzongató történetek hőse a legbravurosabb, de azért erősen fantasztikus stílikkel keríti kézre a legnehezebb betörőket, tolvajokat, gyilkosokat. Komoly irodalmi értékük e történeteknek azonban vajmi kevés. De nem is ezzel érnek el hatást A megrázó jelenetek jellemzője nem a drámai erő, hanem az agyafut, leleményes meseszövegs. A Schönthan darabját alkotó három detektív történet is feltűnően illyzerű hatásokra van alapítva, leszámítva a harmadik történetet, mely, ugyilátszik, csupán egyik szerep kedvéért íródott. A naiv francia márkine alakja már önmagában véve is csodálatos valószínűlenség. Egy francia márkine, aki naiv, valóban csak fantázia alkotása lehet. A másik két történet érdekes, itt-ott humorral garnírozott cselekvénye mindvégig letudja kötni a közönség figyelmét, különösen a második a Vészharang címet viselő, melyben a nyílt színen történik a betörés, robbanás és más izgalmas jelenetek a betörők világából. E történetek szórakoztatók a szinpadí elevenséggel fokozottan is, de — ismételjük — irodalmi babérokra számot egyáltalában nem tarthatnak.

Az előadás a darab sikere érdekében nagy igyekezetet árukt el. A rendezés korrekt, a diszletek, nem szólva az első részről, eléggé stíszteriek és csinosak voltak. Sherlock Holmst Hidvégi adta, találó hűséggel állítván szemeink elő a világhírű bandita fogó detektív alakját. Aczél Ilona alakítása az első részben valóban meglepett. Színjátzó rutinja még nem domborodik ki játékában, de komoly művészi tehetséget árul el megjelenése minden modulata minden kiejtése. Csak egy kérvéssel több gondot kellene fordítania toalet, e, mely a bárónő, bár talmi bárónői szerephez egy kissé tulságosan szerény volt. — Horváth Paula is művészi sikert könyvelhet el a harmadik történet mári néja szerepében. A kiejtéssel, nyelvel küzködő rokonszenves alakot kedves szeretetreméltósággal szólaltatta meg. Sebestyén egy rendőrbiztos szerepében ismét elemében volt. S az előadás keretében felvonuló egész drámai személyzet ambícióval dolgozott a darab sikerén. Az előadást a tegnap este is telt ház nézte végig. (p.)

* Előadás kezdete fél 8 órakor. A tavaszi idő beálltával a közönség kényelmére való tekintettel, a színházi előadások

fél 8 órakor fognak kezdődni. Az első fél 8 órai kezdet vasárnap este lesz.

* Vasárnapi előadások. Vasárnapi délután félhelyárak mellett Guthy Soma új énekes életképe, a „Mádi zsidó” kerül színre, este pedig fél nyolc órai kezdettel Vidor Pál népszínművét adják, az Ingen-élőket még pedig a jeles szerzőnek vendégjátékával. Vidor Pál Fűrge Jancsi szerepét fogja játszani. Ezt az előadást rendes helyárak mellett tartják meg. A vasárnapi előadások jegyei már holnap szombat reggel 9 órától kezdve megválthatók.

* Salome és Ahasvéros. Rendkívül nagyérdékű irodalmi estéje lesz a jövő héten a kolozsvári szinpadnak. A világirodalom két híres, az egész világon elterjedt műremekét mutatják be magyar szinpadon először. Az egyik bemutatásrakerülő darab címe: „Ahasvéros” szerzője Heyermans, a nagy híré hollandi író, a ki a „Ghetto” c. darabjával alapította meg világhírnevét. Ennek a darabjának a tárgya teljesen modern s az oroszországi zsidóüldözés egy véres képét mutatja be. A másik darab szerzője Wilde Oszkár, a Lady Windermere legyezője, s a Jelentéktelen asszony írója. A kiváló angol költőnek legszebb alkotása azonban Salome, a melyet, egy szinitanodai vizsgálaton kívül, magyar szinpadon még nem mutattak be. Ahasvéros és Salome egy estén kerül színre, a jövő hét elején. A próbák napok óta nagy szorgalommal folynak mindkét darabból az igazgató vezetése mellett. A darabokat egy tehetséges fiatal író fordította.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szombat, május 5-én

Sherlock Holmes kalandjai

Egy angol detektív esetei 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 előt.

Holnap, vasárnap, május 6-án
Délután 3 órakor, leszállított helyárakkal:

A mádi zsidó.

Este 7 órakor, rendes helyárakkal:

Ingyenélők.

Felölés szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

Telefon: 204 sz.

NYILTÉR

Mindenütt kapható a Sarg-féle

Kalodont

253 nélkülözhetetlen fogkrém.

A fogakat tisztán, fehérén és épen tartja.

Menyasszonyi-Selyem

méterenként 85 krtól 11 ft. 35 kr.-ig minden színben. Frankó és már elvámolva, házhoz szállítva. Dus mintagyűjteményi postafordulattal küldi Henneberg selyemgyára, Zürich.

ERDÉLYI FÜLÖP

férfi, női és gyermek cipő különle-
geségek nagy raktára

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós utca 11.
Megérkeztek a

Tavaszi újdonságok.

Kizárólag magyar gyártmányú, férfi, női
és gyermek cipőkben, Dusan felszerelt raktár
miatt rendkívül jutányos árak mellett
lesznek előruktva. A n. é. vevő közönség becses
partfogását kéri

Erdélyi legnagyobb cipő áruháza

Tavaszi árjegyzék

Női és férfi schewro egész cipők 4 főtől 650 ft.
Női és férfi Box egész cipők 380 főtől 5 ig.
Női férfi zerge egész cipők 345 főtől 4 ig.
Női és férfi fél fűzős és spangenes cipők 150 főtől 475 ig.
Fekete és barna sátián bőr Komodh cipők, sarokkal 1 ft 50 kr.
Gyermekek és leányka cizkák 25 krtól feljebb.

Villamos Színház

Wesselényi Miklós-u. 17. szám alatt
ezéira minden kényelemmel berendezett kizá-
rólág csak Villamos Színház.

Naponta mozgókép-előadások.
Egy legújabb, még Magyarországon be nem
mutatott New Yorki készülék, mely minden
eddiggi találmányokat felülmúl versenyvál-
latokat teljesen kizár, a képek mentek
minden vibrálástól.

A legújabb felvételek először itt lesz-
nek bemutatva.

MŰSOR:

- Az alkohol áldozata. 1) Katona korban el-
szűve. 2) A jó feleség leszoktatja az ivásról.
3) 19 év múltán a régi szokás megújul és zúlik.
- Az utcai lázadás. 1) Az utcai lázadás. 2) Egy úri ház megáldozása, kirab-
lása. 3) A bennelevők meggyilkolása és a ház
felgyújtása. 4) A nép és katonaság össze-
tűzése. 5) A katonaság sortűzetet ad a népre.
- Rabbiótámadás a vonaton. 1) Az állomáson
2) Felszállás a fölkötőre. 3) Elalvás. 4) Kirablás
5) Fülkéből kidobva a vágányra. 6) Megtalálva.
7) A vonat beérkezése az állomásra. 8) A
detektívek letartóztatják a rabbiót. 9) — A ren-
dőrrege a tettes felismerve.
- A szenteslegény a fürdőben. 1) A fürdőben.
2) Vétkezés. 3) Porul járt fürdés. 4) Uszás a
vízben. 5) A víztől való menekülés. 6) Ve-
szendőben.
- Festőművész a tejszarnokban. 1) Ké-
rető a tejszarnokban. 2) A vásárló. 3) A festő
kiszolgálása. 4) A tejes leány aggódalma. 5) A
tej értékesítése.
- A cukrász inas. 1) Cukrász inas a bolt
előtt. 2) Az inas pajkossága. 3) Az inas újabb
pajkossága. 4) Hajszja az inas után. 5. Az inas
diadala.
- Két bohóc czirkuszi jelenet 4 képben.

Házvezetőnek, gazdaszónynak

ajánlkozik fiatal intelligens asszony, kimár mind
a két minőségben hosszabb ideig alkalmazva
volt. Jól főz, azonnal is belép, felvidékre is
megy.

Czim: Buza utca 11. szám. Ajtó 4.

K. Mária.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű
kölcsonnyújtása és előzetes eljárása révén ki-
tűnő hányván

Nagyszabedű földhitelintézet

részerül Kolozs- és több szomszédos megye
területeire ingatlan jelzálog kölcsönök
„kizárólagos ügynökségével“
bizattam meg.

Ebbeli működésben legkedvesebb köte-
lességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló
feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimé-
lő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, utbaigazítás-
sal készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy min-
den kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és
teherviszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget
akár helybeli- akár budapesti- vagy vidéki pénz-
közvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó
ügynököknek“ a melyek ilyenmő jelzálogkölcson-
pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazol-
ják, fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen
megbízhatlan, időt veszítő és minden esetben
akár eredményes akár nem, terhesen költséges
Teljes tisztelettel:

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvárt Malom-u. 6.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér-
és magánházak, építési telkek, földbirtok-
kok eladása és vételése a legkedvezőbb feltételekkel
— valamint birtokbérletek lebonyolításnak.
43 43—

Dr. Szombathelyi Gábor

belügyminiszterileg engedélyezett

vizgyógyintézete

KOLOZSVÁR, (Diana-fürdő).

A legmodernebb balneotechnika eszközeivel fel-
szerelve, egész éven át nyitva. Alkalmazásban
levő gyógyeszközök. A tudományos vizgyógy-
mód összes eljárásai, egybekötve izasztó
kamrával, a villanyos, gyógmód minden
nemével, (Franklinizáció, fürdés, galvanizáció,
2 rekeszű villanyos kád) elektrotermo és vibr-
ratio massagessal, Frenkel-Goldheider-
féle tabes kezeléssel mesterséges szénsav
és egyéb gyógyfürdőkkel.

Mindezek javára vannak idegbántalmaknál,
ideggyengeségnél (Neurasthenia) idegzsákak-
nál, ideges étvágytalanságnál, fejfájásnál,
szédülésnél, vérkeringési és emésztési
zavaroknál, gyomor és belek renyhességé-
nél, elhízás, köszvény, csuszál, női bánt-
almaknál, vérérgességénél és mindenütt
ott, hol erősbödés és üdülés vétezik célba.

Intézetem a kolozsvári gyönyörű sétány elején
és a Fellegrára vezető serpentin „Brzsébet“
sétány és hid mellett fekszik és azért soványító,
terep-, ivó-, szőlő- és savó-kurára kiválóan alkalmas.

A kezelés személyes vezetésem és ellen-
őrzésem alatt folyik és szigorúan indivi-
dualizáló.

Felvilágosítás és prospektus díjmentes

Árak mérsékeltek.

Félix-gyógyfürdő

Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénés hévíz forrása 49°
C. 17 millió liter napi mennyiség. A kénasav
sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hévíz
javára van fürdő alakjában csuzos és
köszvényes bántalmaknál, csontörések, fici-
modások után, idegzsákaknál (ishias), bórba
joknál, női betegségeknek, idült méh- és
petefészkek gyulladások, méhurut, medencebeli
sejtszövetlob és izzadmányoknál, idült veselőbn
Brigh kór stb.

Ivógyógmód alakjában pedig idült gyomor-
bántalmaknál, makics székrekedésnél, vesekövek-
nél, a máj- és epehólyag betegségeknek.

Sárga- és epeköveknek meglepő gyógyhatás.
Hét szállójában 200 ujonnan beburtozott szoba,
70 holdas park, gondozott sétányok, gyógyterem,
étterem, teniszpálya, könyvtár, regényes kirándu-
lások, vasutállomás, posta, távirda, helyközi tele-
fon, hétézernél több illandó fürdővendég, 16000 ki-
ránduló, gyógytár, illandó fürdő orvos. Teljes penzió
október 1-től május 1-ig napi 6—8 korona. Egész
éven át nyitva.
Prospektust kld a fürdőigazgatóság.

Úri öltönyszöveteket

csak legszolidabb gyártmányt
vesznek magánosok bámulatos
324 olcsón 12—12

Kasper Károly

posztógyári áruházából

Innsbruck, No 8—69.

K 480-ért 115 mtr tiszta gypaju

nadrágszövet.

K 780-ért 3— mtr mintázott

angol, nagyon tartós öltöny-
szövet.

K 9— ért 3— mtr elszakitha-
talan tiszta gypaju és Crépe-
Cheviot.

K 12— ért 3— méter elegáns

Kamarn öltönyszövet utcai

és alkalmi öltözékekhez.

K 18— ért 3— mtr legfinomabb

öltönyszövet legújabb minta

és színekben, az év bármely
szakára alkalmas.

Kérjen mintaküldeményt.

Kolozsvár, Honvéd utca 12. sz.

Bátory kávéház és vendéglő.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség becses tudomására hozni, hogy a
Honvéd utca 12. szám alatti

Báthory kávéház és vendéglő

kerthelyiségében a mai kor igényei-
nek teljesen megfelelő, tekepálya.

megnyitottam.

Kellemes gyümölcsös nagy kert-
helyiség, fedett mulató helyiséggel,
kitűnő magyar konyha, villás
reggeli és állandó hideg buffet,
jégbe hűtött bel és külföldi italok
kaphatók, pontos és gyors kiszol-
gálás mellett.

A n. é. közönség partfogásáért
esedező

36 26 30 Kohn Jzidor kávé és
vendéglős.

Kolozsvár, Honvéd utca 12. sz.

Törlesztés és Jelzálogkölcsonöket

404 házakra, földekre
30, 40, 50 és 65 évekre.

Hivatalnoki fizetésekre 10, 15
évre, már 300 koro-
nától kezdve gyorsan és jutányos kamat
mellett követtitünk.

Minden kérdezősködésre azonnal válaszo-
lunk. Előleges költség nem kívántatik.

Winter és Társa

kereskedelmi és tanügynyöksége
Kolozsvár, Ferencz József-út 2.

Házai Takarékpénztári sorsjegyek

napi árfolyamon kaphatók

a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

részvénytárságnál

Mátyáskirálytér 7. sz. alatt

A bank a sorsjegyekre darabonként 120.—
korona előleget ad lombarkölcsön alak-
jában a legelőnyösebb feltételek mellett.

Legközelebbi huzás folyó év június
65 hó 5 én.

Üzlet áthelyezés.

Burger Frigyes

gyógy-áru és illatszer
üzletét

Május hó 1-től

az ERDÉLYI BANK mellé
helyezte át.

Üzlet áthelyezés.

Honi
gyártmány.

A bőrarak tetemes emelkedésének dacára

1000 munkás
és hivatalnok

Czipőárainkban nincs áremelkedés.

A most kezdődő tavaszi idényre a
következő cizkákat ajánljuk:

Férfi cugos cipő erős frt 2-50

Férfi fűzős cipő, mindennapi

használatra frt 3—

Férfi fűzős cipő kitűnő Boxbőr frt 4-25

Elegáns férfi cipő, Chevreau-
ból Goodyear varrott frt 5-25

Női cugos cipő, mindennapi

használatra frt 2-40

Női fűzős cipő, kiválóan tartós frt 2-65

Női Boxbőrből frt 3-75

Női gombos kitűnő barna bőr frt 2-80

Női Chevreau-ból Goodyear varrott frt 5—

Női felczipő fűzős, kiváló minő-
ségben frt 2—

A szabott gyári árak a czipő
talpba be vannak vésve.

Raktárunkon levő ösz-
szes áru mind magyar
gyártmány.

TURUL czipőgyár részvénytársaság főraktár,
Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 6. szám.

358 7—32

Üzletvezető: FARKAS IZSÁK.

A legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

Van szerencsém az igen tisztelt tanító-testület és tanuló
ifjuság szíves figyelmét a teljesen ujonnan berendezett
és évek óta fennálló könyvnyomdammal kap-
csolatos

nagy papir-, író- és rajzszer- kereskedésemre

felhívni, a hol az összes iskolai cizkék, u. m.

írkák, író- és rajzfüzetek
gyakorlatok
szótárak
palatáblák és palavesszők
írónok
tollak és tollnyelek
rajztömbök és táblák

körzők
dörzsmézga (gummi)
fejes-, lápos-, derék-szögű
vonalzók
táskák és könyvhordó szij-
jak stb. stb.

a legjutányosabb ár mellett dus választékban
kaphatók.

Szíves jóindulat és támogatását kérve vagyok
tisztelettel

Gombos Feencz,

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 12. szám.

Telefon szám 204.